

پیمایش باروری شهر تهران، ۱۳۹۳

مجری: دکتر امیر عرفانی

ناظر: دکتر محمد میرزایی

طرح پیمایش باروری شهر تهران در اردیبهشت و خرداد سال ۱۳۹۳ با هدف بررسی تغییرات در میزان‌های باروری، رفتارها و ترجیحات فرزندآوری، در نمونه‌ای بالغ بر ۳۰۱۲ زن ازدواج کرده ۴۹-۱۵ ساله ساکن مناطق ۲۲گانه شهر تهران انجام شده است. بخش اساسی این گزارش به بررسی روند تغییرات در میزان‌های باروری در طول سال‌های گذشته اختصاص یافته است. این تغییرات عبارت اند از: ۱) افزایش میانگین سال‌های تحصیل زنان به میزان یک‌سال و رشد میانگین سن ازدواج زنان به میزان دو سال، افزایش میزان اشتغال زنان از ۱۶ درصد به ۱۸ درصد، افزایش سن شروع فرزندآوری از ۲۲ سال به ۲۴ سال، و افزایش سن مادر در تولد فرزند دوم از ۲۶ سال به ۲۷ سال؛ ۲) افزایش سهم تأخیر یا عدم ازدواج بر کاهش باروری (از ۲۳ درصد به ۲۷ درصد؛ ۳) افزایش طول زمان فاصله‌گذاری فرزند اول از ۲۳ ماه به ۲۷ ماه و فرزند دوم از ۵۸ ماه به ۷۲ ماه. بخش دیگر این تحقیق به تغییرات در رفتار پیشگیری از بارداری زنان پرداخته است. شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که ۸۶ درصد کاهش باروری در شهر تهران، مربوط به پیشگیری از بارداری با استفاده از روش‌های مردانه (به‌ویژه عزل و کاندوم)، تأخیر در ازدواج، شیردهی و سقط عمدی جنین است که کمترین وابستگی به برنامه تنظیم خانواده مصوب دولت را دارند. از طرف دیگر مصرف‌کنندگان اصلی روش‌های مدرن پیشگیری (یعنی عقیم‌سازی، آی-یو-دی، و قرص)، بیشتر زنان، با تحصیلات و درآمد پایین‌تر، غیر شاغلین، دارندگان ۲ فرزند و یا بیشتر، و ساکنین مناطق پایین تهران هستند.